

Leo OOSTERVEEN

Dominicaan en hoofdredacteur TGL

Als puber was Leo OOSTERVEEN, toen nog protestant, gefascineerd door oosterse spiritualiteit. „Plotseling ontdekte ik dat er in het katholieke Westen ook zoiets als monastiek leven en spiritualiteit bestaat.” Vandaag is hij nog altijd dominicaan in Nijmegen en hoofdredacteur van het Vlaams-Nederlandse *Tijdschrift voor Geestelijk Leven*, kortweg TGL.

‘Geloven en denken hebben elkaar nodig’

Jan COLLA

Leo OOSTERVEEN (61) is gevormd in de experimentele jaren 1970, door onder meer theoloog Edward SCHILLEBEECKX. „Hij belichaamde een open houding op de samenleving. Het was de tijd van de bevrijdingstheologie, van de feministische theologie, van christenen voor het socialisme. Ik weet niet of wij echt binnen de lijntjes van de officiële Kerk liepen, maar ik voel me nog altijd goed in het dominicaanse milieu.”

– *Waar liggen uw wortels?*

Ik ben geboren in Zeist, bij Utrecht. Ik ben van protestantsen huize, gedoopt door mijn grootvader, die predikant was. Mijn lagere school was zeer orthodox. Toen ik twaalf was, vroeg de bovenmeester: „Wat wil jij gaan doen?” Ik zei: „Filosofie.” (lacht) Die man schrok zich dood, dat kon de poort naar de hel wezen. Als puber was ik geïnteresseerd in alles wat uit het Oosten kwam. Rond 1970 kwam ik in aanraking met de benedictijnen in Oosterhout. Ik ontdekte dat er in het Westen ook zoiets als monastiek leven bestaat en vatte een diepe interesse op voor christelijke spiritualiteit. Ik was gefascineerd door de meer harmonieuze verhouding tussen denken en geloof in de katholieke traditie, het besef dat die twee elkaar nodig hebben. In de zomer van 1972 maakte ik de overgang naar de katholieke Kerk.

„Het gaat erom Gods heil in de wereldse en menselijke woelingen te vinden en ter sprake te brengen”

– *Was dat een schok voor uw omgeving?*

Nee. Mijn vader was blij dat ik in de christelijke familie bleef. Zijn vader had in de oorlog, als predikant, al goede contacten met katholieke priesters. Sommige mensen zijn wat beducht voor bekeerlingen, want die heten de meest fanatieke te zijn, maar ik stelde me vanaf het begin wezenlijk oecumenisch op.

– *Waarom koos u voor de dominicanen?*

Ik besloot theologie te gaan studeren om me echt te verdiepen in de christelijke traditie. In Nijmegen kwam ik terecht in het Albertinum, het grote dominicanenklooster. In de ene helft van het gebouw huisde de theologische faculteit, in de

andere de communiteit, die toen zowat 45 mensen telde. Er was een komen en gaan tussen mijn eerstejaarsgroep en de gemeenschap. Die sfeer sprak me aan. Ik was geïnteresseerd geraakt in de katholieke traditie via de benedictijnen, maar ik vond de dominicanen meer open. Ze staan meer midden in het leven, met belangstelling voor studie en verkondiging. Tot mijn grote professie in 1980 woonde ik daar. Vervolgens begon ik met een paar mensen een kleinere, experimentele communiteit in de stad, mannen en vrouwen, geprotest en niet geprotest. Na een ziekte nam ik even afstand en ging ik alleen wonen, wat ik nog steeds doe. Ik blijf via bestuurstaak wel erg betrokken op onze ordesprovincie.

– *Welke taken vervult u voor de dominicanen?*

Ik sta in voor onze medebroeders in opleiding, die er wonderlijk genoeg weer zijn, op dit moment een zevental. Sommigen zaten al bij de dominicaanse lekenbeweging. Anderen woonden in een seminarie, maar waren bang van het voorland dat hen wacht, namelijk als eenzaam op een pastorie te zitten. Ze zoeken meer gemeenschap. Dat betekent wel dat ze kerkelijk en theologisch op een andere plek staan dan de meesten van onze provincie, die allerlei veranderingen hebben doorgemaakt sinds Vaticanum II. Wij hebben een grotere afstand van de officiële Kerk, zij identificeren zich daar makkelijker mee. Onderlinge dialoog wordt een uitdaging. Voorts geef ik leerhuiscursussen op het grensvlak van theologie en filosofie op dominicaanse plekken in het land.

– *Bent u ook actief in de pastoraal?*

Ik ben niet gewijd. Ik koos voor de dominicanen om verkondiger te worden, niet vanwege het priesterschap. Ik hoor wel bij het voorgangersteam van het City Pastoraat Nijmegen. Dat is een oecumenische groep die samenkomt in de Stevenskerk en die het beste van de reformatische en

Leo Oosterveen in de oecumenische Stevenskerk in Nijmegen. © Tony Van Galen

katholieke traditie verbindt: goede prediking en goede liturgie. Er is elke week een eucharistie- of avondmaalviering met een priester of een predikant. Die vallen niet onder de verantwoordelijkheid van de katholieke overheid. Hun goedkeuring zou er ongetwijfeld niet komen. (lacht)

– *Wat blijft voor u, na achthonderd jaar, de essentie van de dominicaanse traditie?*

God, mens en wereld zijn geen concurrenten. Het komt erop aan Gods heil te midden van de wereldse en menselijke woelingen te vinden en ter sprake te brengen. Volgens de Franse theoloog Chenu zijn de tekenen van de tijd relevant om te ontdekken waar God zich toont. Er zijn geen vindplaatsen van God buiten deze wereld. Schillebeeckx voegt daar iets aan toe: loop niet weg voor frustraties, daaraan ontsiekt zich juist het verlangen naar hoe Gods heil wel zou kunnen. Dat is domi-

nicaans, bekommerd zijn om het welzijn van de mensen, midden in de wereld, in paradoxale of catastrofale situaties. Wij zijn vertolkers van hoop en verbinding.

– *Wat drijft u als hoofdredacteur van TGL?*

Ik zet de lijn voort die TGL eind jaren 1970 heeft ingezet. Christelijk geïnspireerde spiritualiteit is verankerd in de maatschappij. Dat willen we tonen en thematiseren. Maatschappelijk engagement heeft echter ook spirituele wortels nodig. Dat beschrijven we tweemaandelijks in beschouwende stukken, maar zeker ook in ervaringsberichten. Dat dubbele spoor vind ik boeiend en heel dominicaans.

Belangstelling voor een abonnement op TGL? Vul de bon in op bladzijde 19.

Reageren op dit artikel? Dat kan op lezersbrieven@kerknet.be